

2023

ASSAMESE

(Modern Indian Language)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS**

Q. No. 1 carries 1 mark	$1 \times 6 =$	6
Q. No. 2 carries 2 marks	$2 \times 5 =$	10
Q. No. 3 carries 4 marks	$4 \times 3 =$	12
Q. No. 4 carries 6 marks	$6 \times 2 =$	12
Q. No. 5 carries 1 mark	=	1
Q. No. 6 carries 2 marks	=	2
Q. No. 7 carries 4 marks	=	4
Q. No. 8 carries 1 mark	$1 \times 3 =$	3
Q. No. 9 carries 2 marks	$2 \times 4 =$	8
Q. No. 10 carries 4 marks	$4 \times 2 =$	8
Q. No. 11 carries 6 marks	=	6
Q. No. 12 carries 1 mark	$1 \times 2 =$	2
Q. No. 13 carries 2 marks	=	2
Q. No. 14 carries 4 marks	$4 \times 2 =$	8
Q. No. 15 carries 6 marks	=	6
Q. No. 16 carries 2 marks	=	2
Q. No. 17 carries 4 marks	=	4
Q. No. 18 carries 4 marks	=	4
	Total =	100

(2)

১। তলৰ যি কোনো ছটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখুঁ :

১×৬=৬

(ক) অৰ্থ ব্যৱহাৰৰ মূলমন্ত্ৰ কি ?

(খ) মহাত্মা গান্ধীয়ে কেতিয়া প্ৰথমবাৰৰ বাবে অসম ভৱণ কৰিছিল ?

(গ) 'ডিভাইন কমেডি' কাৰ বচনা ?

(ঘ) 'কিতাপৰ কথা' পাঠটোৰ লেখক কোন ?

(ঙ) এখন প্ৰাচীন ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নাম লিখুঁ ।

(চ) ড০ হীৰেণ গোহাঁইৰ গৱেষণা গ্ৰহণনৰ নাম লিখুঁ ।

(ছ) পৃথিবীৰ সৰোচ শংগ মাউন্ট এভাৰেষ্ট সমুদ্ৰ পৃষ্ঠৰ পৰা কিমান ফুট উচ্চতাত
অৱস্থিত ?

(জ) 'বিছ আকৌ আহিল' গ্ৰন্থৰ লেখক কোন ?

২। তলৰ যি কোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখুঁ :

২×৫=১০

(ক) কি দুটা কাৰণত মানুহে কৃপণালি কৰে ?

(খ) পদ্মনাথ গোহাঁগ্ৰিবৰুৱাই বচনা কৰা দুখন নাটকৰ নাম লিখুঁ ।

(গ) হেলেন কেলাৰৰ আজ্ঞাজীৱনীত থকা কি কথাই মানুহক কিতাপ অধ্যয়নৰ বাবে
অনুপ্রাণিত কৰিছিল ?

(ঘ) হোমেন বৰগোহাঁগ্ৰিব দুখন চুটিগঞ্জ পুথিৰ নাম লিখুঁ ।

(ঙ) ভাৰতৰ চাৰিবিধি জনপ্ৰিয় খেলৰ নাম লিখুঁ ।

(চ) 'পেৰেডাইজ লষ্ট'ৰ বচক কোন ? এই কাৰ্যালয় কি ছন্দত বৰচিত ?

(3)

(ছ) প্ৰথম অসমীয়া এভাৰেষ্ট আৰোহণকাৰী দুজন কোন কোন আহিল ?

(জ) 'ধনৰ ব্যৱহাৰ' পাঠটিৰ বচক কোন আৰু ক'ৰ পৰা লোৱা হৈছে ?

৩। তলৰ যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখুঁ :

৪×৩=১২

(ক) মানুহে খণক কিয় পাপৰ লগত তুলনা কৰে ?

(খ) 'গৌৰৰ' প্ৰবন্ধটোত প্ৰকৃত গৌৰৰ কাৰণ কি বুলি কোৱা হৈছে আৰু কিয় কোৱা
হৈছে ?

(গ) "‘ৰাপৰ কিবা আচৰিত চুম্বক শক্তি আছে।’" ব্যাখ্যা কৰোঁ ।

(ঘ) "... কিন্তু যি সজ কিতাপ এখন ধৰ্স কৰে, বিবেচনাকে হত্যা কৰে।"
কথায়াৰ ব্যাখ্যা কৰোঁ ।(ঙ) হিমানী সম্প্ৰাপ্তিৰ পিছত অভিযানকাৰী দলটিয়ে নিজৰ কেম্পলৈ গৈ বৰফৰ দৈত্যৰ
কেনে ধৰ্সলীলা দেখিছিল, লিখুঁ ।

৪। তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখুঁ :

৬×২=১২

(ক) পূৰণি কালত বিহুৰ সময়ত কেনেধৰণৰ খেল অনুষ্ঠিত হৈছিল, বিৱিৰি লিখুঁ ।

(খ) গান্ধীজিৰ প্ৰথম অসম ভৱণ সম্পর্কে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰোঁ ।

(গ) এডৰার্ড গিবনৰ চমু পৰিচয় দিয়োঁ ।

(ঘ) ড০ হীৰেণ গোহাঁইৰ সাহিত্য-প্ৰতিভা সম্পর্কে চমুকৈ লিখুঁ ।

৫। তলৰ যি কোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখুঁ :

১

(ক) 'বিয়াৰ প্ৰেজেন্ট' গল্পটোত থকা অসুখ হোৱা হোৱালীজনীৰ নাম কি ?

(খ) 'বিয়াৰ প্ৰেজেন্ট' গল্পটোৰ গল্পকাৰ কোন ?

(4)

৬। (ক) চৈয়দ আবুল মালিকৰ দুখন চুটিগল্ল সংকলনৰ নাম লিখো ।

২

অথবা

(খ) চৈয়দ আবুল মালিকে কোনখন উপন্যাসৰ বাবে আৰু কিমান চনত সাহিত্য অকাডেমী বটা লাভ কৰে ?

৭। (ক) ‘‘মই বিয়ালৈ নগ’লো’’—কাৰ, কিয় বিয়ালৈ যোৱা নহ’ল, চমুকৈ লিখো ।

৮

অথবা

(খ) ‘বিয়াৰ প্ৰেজেন্ট’ গল্পটোত মানৱতাৰোধৰ কেনেদৰে প্ৰকাশ ঘটিছে, আলোচনা কৰো ।

৮। তলৰ যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখো :

১×৩=৩

(ক) মাধৱ কন্দলি কোন যুগৰ শ্ৰেষ্ঠ কবি ?

(খ) বৰগীতবোৰ কি ভাষাত বচিত ?

(গ) আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ ‘দুৱাৰ মুকলি কৰোতা’ কবিজন কোন ?

(ঘ) “প্ৰতিমাখন সৰু কিষ্ট নিভাঁজ সোগৰ”—কাৰ উক্তি ?

(ঙ) ‘মালিতা’ বা ‘আখ্যানমূলক গীত’সমূহক ইংৰাজীত কি বুলি কোৱা হয় ?

৯। তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখো :

২×৪=৮

(ক) ‘মধুবিপু’ শব্দৰ দ্বাৰা কাক বুজোৱা হৈছে ?

(খ) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ কবিতাপুথি দুখনৰ নাম লিখো ।

(গ) ভৱানন্দ দত্তৰ ‘ৰাজপথ’ নামৰ কবিতাটো কোনখন আলোচনীৰ, কোন সংখ্যাত প্ৰকাশ পাইছিল ?

(5)

(ঘ) শব্দার্থ লিখো :

জাঁজি, মেহগনি ।

(ঙ) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰবালাৰ কবিতাৰ প্ৰধান বিষয়বস্তু কি ?

(চ) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰবালাৰ কবিতাপুথি দুখনৰ নাম লিখো ।

১০। প্ৰসংগ-সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰো (যি কোনো দুহোৱা) :

৪×২=৮

(ক) জগজনজীৱন অজন জনাৰ্দন দনুজ দমন দুখহৰী ।
মহদানন্দ, কন্দ, পৰমানন্দ নন্দনন্দন বনচাৰী ।(খ) ফুটুকাৰ তলতে যথিনী ছোৱালী
টুকুটুক চাপৰি বায
ধনাইৰে ছাঁতে বতনী নাই এ
কোনে তোৰ মুখলৈ চায ।(গ) আন্ধাৰ বাতিৰ সুযোগ লৈ
সমাজৰ চকুত ধূলি দিয়া
জীৱিকা সংস্থানী ভদ্ৰ-বনিতাৰ
চৰণাঘাত লভিছ কত !(ঘ) মৃত্যুৰে যদি অভিনন্দন জনায
সেই মৃত্যু পাৰিজাত ফুল
তাত দেৱতাৰ আশীৰ্বাদ আছে ।

১১। তলৰ যি কোনো এটা কবিতাৰ মূল ভাব লিখো :

৬

(ক) ৰাবণক বিভীষণৰ সজ উপদেশ

(খ) লাচিত ফুকন

(গ) বনকুঁৰৰী

(6)

১২। তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

১×২=২

(ক) “গোৱ সাপৰ বংশ”—এই উক্তিৰ দ্বাৰা কাক নিৰ্দেশ কৰা হৈছে ?

(খ) কুশল কোৱৰৰ পিতৃ আৰু মাতৃৰ নাম কি ?

(গ) “পৰাধীন দেশৰ স্বাধীনতাৰ অৰ্থে মই প্ৰাণ দিয়”—কাৰ উক্তি আৰু কোনটো দৰ্শনত এই উক্তিটো আছে ?

১৩। ২০ ছেপেন্সৰৰ দিনা গহণুৰ থানাত অহিংসাৰে উদ্বৃক্ত হৈ পতাকা তুলিবলৈ যোৱা কোন দুজন ব্যক্তিৰ মৃত্যু হৈছিল ?

২

১৪। তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

৪×২=৮

(ক) কুশল কোৱৰে জীৱনৰ বিদ্যায় পৰত দেশৰ বাবে কি বাণী আগবঢ়াইছিল ?

(খ) সংক্ষিপ্তাবৰ বে'ল দুর্ঘটনাৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা ?

(গ) কুশল কোৱৰে স্কুল এৰাত দেউতাকৰ কিয় খং উঠিছিল ?

১৫। আলোচনা আগবঢ়োৱা (যি কোনো এটা) :

৬

(ক) ‘কুশল কোৱৰ’ নাটকৰ নৰী চৰিত্ৰ

(খ) স্বাধীনতা সংগ্ৰামী বৈকুণ্ঠ বিহাৰী সিং আৰু শংকৰ বৰুৱাৰ স্বদেশপ্ৰেম

১৬। তলৰ যি কোনো এয়োৰ শব্দৰ অৰ্থ লিখি পাৰ্থক্য দেখুওৱা :

২

(ক) অণু, অনু

(খ) কাঁহ, কাহ

(গ) টান, তান

(7)

১৭। ভাৰ-সম্প্ৰসাৰণ কৰা (যি কোনো এটা) :

৪

(ক) শুই থকা শিয়ালে হাঁহ ধৰিব নোৱাৰে।

(খ) ‘স্বদেশ স্বজাতিৰ উন্নতিৰ মংগল মন্দিৰৰ সিংহদুৱাৰ হৈছে মাতৃভাষা।’

১৮। উদাহৰণসহ লিখা (যি কোনো এটা) :

৪

(ক) অসমীয়া ভাষাত চন্দ্ৰবিশুৰ ব্যৱহাৰ

(খ) অসমীয়া ভাষাত ‘ৰ’ আৰু ‘়’ৰ ব্যৱহাৰ

★ ★ ★

2023**ADVANCE ASSAMESE**Full Marks : 100Pass Marks : 30

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS**

Q. No. 1 carries 1 mark	1×4 = 4
Q. No. 2 carries 1 mark	1×2 = 2
Q. No. 3 carries 4 marks	= 4
Q. No. 4 carries 4 marks	= 4
Q. No. 5 carries 6 marks	= 6
Q. No. 6 carries 1 mark	1×3 = 3
Q. No. 7 carries 6 marks	= 6
Q. No. 8 carries 2 marks	= 2
Q. No. 9 carries 4 marks	= 4
Q. No. 10 carry 1 marks	= 4
Q. No. 11 carries 2 marks	= 2
Q. No. 12 carries 4 marks	4×2 = 8
Q. No. 13 carries 6 marks	= 6
Q. No. 14 carries 2 marks	2×3 = 6
Q. No. 15 carry 4 marks	= 4
Q. No. 16 carries 2 marks	2×3 = 6
Q. No. 17 carries 4 marks	= 4
Q. No. 18 carry 2 marks	= 2
Q. No. 19 carry 4 marks	4×2 = 8
Q. No. 20 carry 1 mark	= 1
Q. No. 21 carry 2 marks	= 2
Q. No. 22 carry 2 marks	= 2
Q. No. 23 carry 4 marks	= 4
Q. No. 24 carry 6 marks	= 6
<hr/>	
	Total = 100

(2)

১। তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ (যি কোনো চারিটা) :

১×৪=৪

(ক) 'প্রহ্লাদ চরিত্র' কবিতাটোৰ বচক কোন ?

(খ) 'শিৰৰ কৃষিকৰ্ম' পাঠটো কোনখন কাব্যৰ পৰা উদ্ভৃত ?

(গ) 'ভাঙনি কোঁৱৰ' হিচাপে খ্যাত কবিজন কোন ?

(ঘ) 'অগ্নিমন্ত্র' কাৰ বচনা ?

(ঙ) 'চামুৰাই' মানে কি ?

(চ) হেম সৰস্বতী কোন যুগৰ কবি ?

(ছ) 'খটাসুৰ বধ'ৰ বচক কোন ?

২। শব্দার্থ লিখাঁ (যি কোনো দুটা) :

১×২=২

কাঁচলি; ভূৱন; নীলিমা।

৩। (ক) 'প্রহ্লাদ চরিত্র' কবিতাটোৰ ঘতে হিণ্যকশিপু কেনেদেৰে নিধন হ'ল, তোমাৰ
নিজৰ কথাৰে লিখা।

৮

অথবা

(খ) 'শিৰৰ কৃষিকৰ্ম' কবিতাটোৰ আধাৰত শিৰৰ কৃষিকৰ্ম সম্পর্কে এটি বৰ্ণনা
দাঙি ধৰা।

(3)

৪। প্ৰসংগ-সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰা (যি কোনো এছোৱা) :

৪

(ক) কুকুৰাঠেঙ্গীয়া এই আখৰকিটিত
যি অমিয়া ঘঁহা আছে, ক'তো আৰু নাই।(খ) "খাটলি পীৰাতে বহি ভাত নেখাওঁ
বেটীয়ে নথৰক আল,
উলাটি যোৱাগৈ নাহিবা কাৰলৈ
মোৰ ই দৰ্শাই ভাল।"

৫। তলৰ যি কোনো এজন কবিৰ চমু পৰিচয় দিয়া :

৫

প্ৰসন্নলাল চৌধুৰী; মহেন্দ্ৰ বৰা; বাম সৰস্বতী।

৬। চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

১×৩=৩

(ক) 'কছপ' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

(খ) নিটিচে কোন দেশৰ দাশনিক ?

(গ) টুগেনিভৰ সম্পূৰ্ণ নাম কি ?

(ঘ) প্ৰাচীনতম আঙংকাৰিক ভৰতমুনিয়ে কেইপ্ৰকাৰ বসৰ কথা কৈছে ?

৭। ব্যাখ্যা কৰা (যি কোনো এটা) :

৬

(ক) আমাৰেসে কৰ্মতৰে,
পশ্চিতৰো বাক্য লৈ৬ে।

(খ) তেজী সবল মন আৰু দুৰ্বল নিজীৰ মনৰ পাৰ্থক্য ইয়াতে।

(4)

৮। (ক) অর্জুন কোন? কুরুক্ষেত্র বগাংগনত অর্জুনৰ বথৰ সাৰথি কোন আছিল?

২

অথবা

(খ) 'প্ৰপঞ্জনতাৰণ' শব্দৰ অৰ্থ কি?

৯। (ক) 'ঢামন, তোৰ আৰু পঢ়িবৰ ঘন নাই। ডুটা খেবি গৰজাকতহে চিত।'
এই বক্তব্যত কাৰ কথা, কিয় কোৱা হৈছে, চমুকে লিখঁ।

৪

অথবা

(খ) পাঁচ প্ৰকাৰৰ ভক্তিৰস কি কি? চমুকে আলোচনা কৰ্বঁ।

১০। তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখঁ (যি কোনো চাৰিটা):

১×৪=৪

(ক) 'টিকেন্দ্ৰজিৎ' নাটকৰ নাটকাৰ কোন?

(খ) 'ৰজা হ'লেই নহ'ব, মানুহ হ'বও লাগিব, প্ৰকৃত মণিপুৰী হ'ব লাগিব।'
কাৰ উত্তি?

(গ) 'টিকেন্দ্ৰজিৎ' নাটকৰ প্ৰথম দৰ্শনত কোনটো হৃদৰ কথা কোৱা হৈছে?

(ঘ) 'তৰিলে দেশ মৰিলে স্বৰ্গ'—কোনে কৈছিল?

(ঙ) কোনখন পুথিৰ পৰা সমল আহৰণ কৰি 'টিকেন্দ্ৰজিৎ' নামৰ নাটক যুগ্মত কৰা
হৈছিল?১১। 'ৰাজসিংহাসনৰ প্ৰতি মোৰ আকংক্ষা নাই চাহাৰ।' 'টিকেন্দ্ৰজিৎ' নাটকৰ কোন
অংকৰ, কোন দৰ্শনত আৰু কোনে এনেদেৰে কৈছিল?

২

(5)

১২। তলত দিয়া যি কোনো দুটা চৰিত্ৰৰ বিষয়ে চমুকে লিখঁ:

৪×২=৮

সুৰচন্দ্ৰ; মধুমঞ্জৰী; কুলচন্দ্ৰ; মিঃ কুইন্টন।

১৩। "... কান্দা কান্দা মণিপুৰ ... টিকেন্দ্ৰজিৎ গ'ল, ঠেঙাল জেনেৰেল গ'ল।
...." —মণিপুৰৰ হকে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিয়া টিকেন্দ্ৰজিৎ অথবা ঠেঙাল জেনেৰেলৰ
স্বদেশপ্ৰেম আৰু বীৰত্বৰ বিষয়ে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱাঁ।

৬

১৪। তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ লিখঁ (যি কোনো তিনিটা):

২×৩=৬

(ক) 'ভট্টলঞ্চ' গল্পটোৰ গল্পকাৰ কোন? এই গল্পটো প্ৰথমে ক'ত প্ৰকাশ হৈছিল?

(খ) 'সেইটো চিপাহী মোমাইটি দেখিছানে, আমালৈ কেনেকৈ চাই আছে?'
কোনে, কাক কৈছিল?

(গ) চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ গল্পৰ দুটা বিশেষত্ব লিখঁ।

(ঘ) নিৰপমা বৰগোহাপ্ৰিণ্যে কিমান চনত আৰু কোনখন উপন্যাসৰ বাবে সাহিত্য
অকাডেমী বঁটা লাভ কৰিছিল?

১৫। (ক) মিলিটাৰী সম্পর্কে কেনেধৰণৰ ধাৰণা গল্পটোত প্ৰকাশ পাইছে, লিখঁ।

৪

অথবা

(খ) 'মুক্তিঃ—আঃ কি মধুৰ।' পাঠৰ আধাৰত কথাষাৰ বুজাই লিখঁ।

(6)

১৬। চমু উত্তর লিখোঁ (যি কোনো তিনিটা) :

২×৩=৬

(ক) মেথিউ আর্নল্ড আৰু অডেনে আগবঢ়োৱা কবিতাৰ সংজ্ঞা দুটা কি কি?

(খ) 'কাব্যালংকাৰ'ৰ প্ৰণেতা কোন? এই প্ৰণেতাগবাকীয়ে কবিতা সম্পর্কে কি সংজ্ঞা আগবঢ়াইছে?

(গ) 'নাট্য' তথা 'নাটক'ৰ মূল ধাতুকপটো কি? এই ধাতুকপটোৰ অর্থ কি?

(ঘ) নাটকশেষ বুলিলে কি বুজা?

(ঙ) সংলাপৰ প্ৰধান কাম দুটা কি কি?

১৭। চমু টোকা লিখোঁ (যি কোনো এটা) :

৪

(ক) উপমা আৰু চিত্ৰিকল্প

(খ) নাটকৰ উপাদান

১৮। (ক) ছন্দ বুলিলে কি বুজা?

২

অথবা

(খ) মাত্ৰা বুলিলে কি বুজা?

১৯। সূত্র লিখি উদাহৰণ দিয়োঁ (যি কোনো দুটা) :

৪×২=৮

পদ বা পয়াৰ; দুলড়ী; ছবি; লেছাৰি।

/101

(7)

২০। (ক) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ কবিতাপুঁথি এখনৰ নাম লিখোঁ।

অথবা

(খ) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ এখন বুৰজীমূলক নাটকৰ নাম লিখোঁ।

২১। (ক) প্ৰথম অসমীয়া ছন্টেট লেখক কোন? 'জোনাকী'ত প্ৰকাশ পোৱা প্ৰথম অসমীয়া ছন্টেটো কি?

অথবা

(খ) প্ৰথম অসমীয়া ছন্টেটৰ পুথিখন কি আৰু ৰচক কোন?

২২। (ক) পদ্মনাথ গোহাত্ৰিবৰুৱাৰ দুখন বুৰজীমূলক নাটকৰ নাম লিখোঁ।

অথবা

(খ) পদ্মনাথ গোহাত্ৰিবৰুৱাৰ দুখন প্ৰহসনৰ নাম লিখোঁ।

২৩। (ক) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগবৰালাৰ নাটকৃতিৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখোঁ।

অথবা

(খ) নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতা সম্পর্কে চমুকৈ লিখোঁ।

২৪। (ক) চন্দ্ৰকুমাৰ আগবৰালাৰ কাব্যকৃতি সম্পর্কে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱাঁ।

অথবা

(খ) নাটকাবৰকাপে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ বিষয়ে এটি আলচ যুগ্মত কৰা।

★ ★ ★

১

২

২

৪

৬

C23

/101

2023

ECONOMICS

Full Marks : 100Pass Marks : 30

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS**

PART—A / বিভাগ—ক

Q. No. 1(a-f) carries 1 mark each	:	$1 \times 6 = 6$
Q. No. 2(a-f) carries 2 marks each	:	$2 \times 6 = 12$
Q. Nos. 3-7 carry 4 marks each	:	$4 \times 5 = 20$
Q. Nos. 8 & 9 carry 6 marks each	:	$6 \times 2 = 12$
<u>Total = 50</u>		

PART—B / বিভাগ—খ

Q. No. 10(a-f) carries 1 mark each	:	$1 \times 6 = 6$
Q. No. 11(a-f) carries 2 marks each	:	$2 \times 6 = 12$
Q. Nos. 12-16 carry 4 marks each	:	$4 \times 5 = 20$
Q. Nos. 17 & 18 carry 6 marks each	:	$6 \times 2 = 12$
<u>Total = 50</u>		

Total (PART—A & PART—B) : 50+50=100

(2)

PART—A

বিভাগ—ক

(Introductory Microeconomics)

1. Answer the following as directed :

1×6=6

তলত দিয়াবিলাকৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Define the term 'scarcity'.

'দুর্প্রাপ্যতা'ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Opportunity cost is also known as _____ cost.

(Fill in the blank)

সুযোগ ব্যয়ক _____ ব্যয় বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(c) What is budget line?

বাজেট রেখা কি?

(d) Define variable cost.

পরিৱৰ্তনশীল ব্যয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(e) $TC = \text{_____} + TFC$.

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(f) Why is the AC curve 'U' shaped?

AC ৰেখাজৰ কিয় 'U' আকৃতিৰ হয়?

(3)

2. Answer the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Distinguish between microeconomics and macroeconomics.

2

ব্যষ্টিবদী আৰু সমষ্টিবদী অৰ্থবিজ্ঞানৰ মাজৰ পার্থক্য লিখা।

Or / অথবা

What are the central problems of an economy?

অৰ্থনীতি এখনৰ কেন্দ্ৰীয় সমস্যাকেইটা কি কি?

(b) Write two determinants of individual demand.

2

ব্যক্তিগত চাহিদা নিৰ্ধাৰণকৰী দুটা উপাদান লিখা।

Or / অথবা

What is inferior good? Give one example.

1+1=2

নিকৃষ্ট দ্রব্য কি? এটা উদাহৰণ দিয়া।

(c) Define the following :

1+1=2

তলত দিয়াবোৰৰ সংজ্ঞা দিয়া :

(i) Total product

মুঠ উৎপাদন

(ii) Marginal product

প্ৰাতিক উৎপাদন

Or / অথবা

Briefly explain the concepts of short run and long run.

1+1=2

হৃষ্কাল আৰু দীৰ্ঘকাল—এই ধাৰণা দুটাৰ চমুকে ব্যাখ্যা কৰা।

(4)

(d) Distinguish between fixed cost and variable cost. 2

ছিল ব্যয় আৰু পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

Or / অথবা

Draw a long-run marginal cost curve and long-run average cost curve. $1+1=2$

দীৰ্ঘকালীন প্রাণ্তিক ব্যয় বেখা আৰু দীৰ্ঘকালীন গড় ব্যয় বেখা অংকন কৰা।

(e) What is the relationship between AR and MR? 2

গড় আয় আৰু প্রাণ্তিক আয়ৰ মাজৰ সম্পর্ক কি?

Or / অথবা

Prove that for a firm, price = average revenue.

প্ৰমাণ কৰা যি কোনো এখন প্ৰতিষ্ঠানৰ বাবে, দৰ = গড় আয়।

(f) Write two factors that affect the market supply of a commodity. 2

দ্ৰব্য এটাৰ বজাৰ যোগানত প্ৰভাৱ পেলোৱা দুটা নিৰ্ধাৰক লিখা।

Or / অথবা

If the percentage change in quantity supplied is 10 and percentage change in price is 4, calculate price elasticity of supply.

যদি সামগ্ৰী এটাৰ দামৰ পৰিৱৰ্তন 4 শতাংশ আৰু যোগানৰ পৰিৱৰ্তন 10 শতাংশ হয়, যোগানৰ দাম স্থিতিস্থাপকতা নিৰ্ণয় কৰা।

(5)

3. Explain the law of diminishing marginal utility with the help of schedule and diagram. 4

তালিকা আৰু চিত্ৰৰ সহায়ত ক্ৰমতাৰ প্ৰাণ্তিক উপযোগিতা বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Define price elasticity of demand. Mention any three factors influencing price elasticity of demand of a commodity. $1+3=4$

চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ সংজ্ঞা দিয়া। দ্ৰব্য এটাৰ চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাক প্ৰভাৱিত কৰা যি কোনো তিনিটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

4. What is meant by returns to a factor? State the three phases of the law of variable proportions. $1+3=4$

উপাদান এটাৰ প্ৰতিদান বুলিলে কি বুজা? পৰিৱৰ্তনশীল অনুপাত বিধিৰ স্তৰ তিনিটা উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

From the data given below, calculate (a) marginal cost and (b) average cost : $2+2=4$

তলত দিয়া তথ্যৰাজিৰ পৰা (a) প্রাণ্তিক ব্যয় আৰু (b) গড় ব্যয় গণনা কৰা :

Output সামগ্ৰী	1	2	3	4	5	6	7	8
Total cost (₹) মুঠ ব্যয় (টকা)	10	20	28	34	38	42	48	56

5. Mention four features of perfect competition. 4

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

Distinguish between monopoly market and monopolistic market.

একচেটিয়া বজাৰ আৰু একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(6)

6. Distinguish between price ceiling and price floor.

4

দামৰ উচ্চ সীমা আৰু নিম্ন সীমাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

Or / অথবা

Mention the effects of the following on the supply of a commodity :

2+2=4

(a) Fall in the price of factors

(b) Rise in the per unit tax

এটা দ্রব্যৰ যোগানৰ ওপৰত তলত উল্লেখ কৰাসমূহৰ প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা :

(a) উপাদানসমূহৰ দামৰ হ্ৰাস

(b) প্ৰতি একক দ্রব্যত কৰ বৃদ্ধি

7. How does imposition of per unit tax affect supply curve of a firm?

4

একক কৰ আৰোপে প্ৰতিষ্ঠানৰ যোগান ৰেখাক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰে ?

Or / অথবা

The demand and supply functions of a firm under perfectly competitive market are given below :

$$D = 5 - 2P$$

$$S = -25 + 3P$$

Where, P = Price, D = Quantity Demanded and S = Quantity Supplied.

Find the equilibrium price and quantity.

2+2=4

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ চাহিদা আৰু যোগান ফলন তলত দিয়া

ধৰণৰ :

$$D = 5 - 2P$$

$$S = -25 + 3P$$

য'ত, P = দাম, D = সামগ্ৰীৰ চাহিদা আৰু S = সামগ্ৰীৰ যোগান।

ভাৰসাম্য দাম আৰু পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা।

(7)

8. What is consumer equilibrium? Explain the conditions of consumer equilibrium with the help of schedule and diagram.

1+5=6

উপভোক্তাৰ ভাৰসাম্যতা কি? এটা দ্রব্যৰ ক্ষেত্ৰত উপভোক্তাৰ ভাৰসাম্যতা কেনেকৈ লাভ কৰা হয়, অনুসৃচি আৰু চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss how the market demand curve is derived from individual demand curves.

6

ব্যক্তিগত চাহিদা ৰেখাৰ পৰা কেনেদৰে বজাৰ চাহিদা ৰেখা আহৰণ কৰিব পাৰি, আলোচনা কৰা।

9. "Under perfect competition, industry is price maker and firm is the price taker." Explain.

6

"পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত উদ্যোগ হৈছে দৰ নিৰ্ধাৰণকাৰী আৰু প্ৰতিষ্ঠান হৈছে দৰ গ্ৰহণকাৰী।" ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

With the help of a suitable diagram, explain the process of determination of equilibrium price of commodity under perfectly competitive market.

উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত দ্রব্য এটাৰ ভাৰসাম্য দাম নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।

PART—B

বিভাগ—খ

(Statistics for Economics)

10. Answer the following as directed :

1×6=6

তলত দিয়াবিলাকৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is known as the father of statistics?

কোনজন ব্যক্তিক পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ পিতৃ হিসাপে জনা যায় ?

(8)

(b) What do you mean by wholesale price index?

পাইকারী দৰ সূচকাংক বুলিলে কি বুজা ?

(c) Write one merit of direct personal investigation.

প্রত্যক্ষ ব্যক্তিগত অনুসন্ধানৰ এটা সুবিধা লিখা ।

(d) Which of the following is a measure of central tendency?

তলৰ কোনটো পদ্ধতিবে কেন্দ্ৰীয় প্ৰণতাৰ মাপ জুধিব পাৰি ?

(i) Arithmetic mean

গাণিতিক গড়

(ii) Median

মধ্যমা

(iii) Mode

বহুলক

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোৰোৱা

(Choose the correct option)
(শুন্দি বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(e) _____ is the difference between the largest value and the smallest value.

(Fill in the blank)

তথ্য শ্ৰেণীৰ বাশিবোৰ উচ্চতম আৰু নিম্নতম অন্তৰকেই _____ ৰোলে ।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(f) What is Lorenz curve?

লৰেঞ্জ বেখা কি ?

(9)

11. Answer the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define the term 'statistics' in plural and singular sense.

বহুত্ব আৰু একক অৰ্থত 'পৰিসংখ্যা'ৰ সংজ্ঞা দিয়া ।

Or / অথবা

Write two importances of statistics in economics.

অৰ্থবিজ্ঞানত পৰিসংখ্যাৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা ।

(b) Write two characteristics of statistics.

পৰিসংখ্যাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

Or / অথবা

Mention any two limitations of statistics.

পৰিসংখ্যাৰ যি কোনো দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা ।

(c) Calculate range and coefficient of range from the following data :

তলৰ তথ্যবাজিৰ পৰা প্ৰসাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ গুণাংক গণনা কৰা :

8, 12, 18, 22, 13, 20

Or / অথবা

Write two demerits of range.

প্ৰসাৰৰ দুটা অসুবিধা লিখা ।

(d) Mention two merits of median.

মধ্যমাৰ দুটা সুবিধা লিখা ।

Or / অথবা

Write the formula of calculating median in continuous frequency distribution.

অবিচ্ছিন্ন বাৰংবাৰতা বিভাজনৰ ক্ষেত্ৰত মধ্যমা গণনাৰ সূত্ৰটো লিখা ।

(10)

(e) State two demerits of standard deviation.

2

মানক বিচলনৰ দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

Mention four alternative methods for calculation of standard deviation in discrete series.

বিচ্ছিন্ন বাবে বিভিন্ন পদ্ধতি দ্বারা মানক বিচলন গণনাৰ বিকল্প পদ্ধতি চাৰিটা উল্লেখ কৰা।

(f) What is scatter diagram? Write one merit of scatter diagram.

1+1=2

বিকল্প চিত্ৰ পদ্ধতি কি? ইয়াৰ এটা সুবিধা লিখা।

Or / অথবা

What is arithmetic line graph? Mention one of its uses.

1+1=2

সমান্তৰ বৈধিক লেখ কি? ইয়াৰ এটা ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।

12. Write four main parts of a good table.

4

আদৰ্শ তালিকা এটাৰ চাৰিটা প্ৰধান অংশ লিখা।

Or / অথবা

Define sampling errors. Mention its main types.

1+3=4

নমুনা বাচনি কৃতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ মুখ্য প্ৰকাৰকেইটা লিখা।

13. What is diagrammatic presentation? How is it useful in economic analysis?

1+3=4

চীতি উপস্থাপন কি? অৰ্থনৈতিক বিশ্লেষণত ইয়াৰ উপযোগিতা কেনেধৰণৰ?

(11)

Or / অথবা

Draw a histogram and polygon from the following table :

2+2=4

তলৰ তালিকাখনৰ পৰা স্তুলেখ আৰু বহুজ অংকন কৰা :

Marks obtained	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70
প্ৰাপ্ত নম্বৰ						
No. of students	10	12	16	20	18	9
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা						

14. Define arithmetic mean. Discuss its properties.

1+3=4

গাণিতিক গড়ৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Calculate quartile deviation from the following table :

4

তলৰ তালিকাখনৰ পৰা চতুর্থক বিচলনৰ মান গণনা কৰা :

X	1	2	3	4	5	6	7
Y	30	38	50	22	40	25	60

15. What is dispersion? Discuss the characteristics of a good measure of dispersion.

1+3=4

বিকল্পণ মানে কি? আদৰ্শ বিকল্পণ মাপৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Distinguish between absolute and relative measure of dispersion.

4

বিকল্পণৰ পৰম মাপ আৰু আপেক্ষিক মাপৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

16. What are essentials of a good measure of central tendency?

4

আদৰ্শ কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱেশতা মাপৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ কি কি?

Or / অথবা

Define correlation. Discuss its main types.

1+3=4

সহসম্বন্ধৰ সংজ্ঞা দিয়া । ইয়াৰ প্ৰধান প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা ।

17. What do you mean by primary data? Explain the different methods of collecting primary data.

1+5=6

প্ৰাথমিক তথ্য মানে তুমি কি বুজা ? প্ৰাথমিক তথ্য সংগ্ৰহৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ আলোচনা কৰা ।

Or / অথবা

Define classification. Describe briefly its main objectives.

1+5=6

শ্ৰেণীকৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া । ইয়াৰ মুখ্য উদ্দেশ্যসমূহ চমুকে ব্যাখ্যা কৰা ।

18. Explain the meaning and importance of index numbers.

2+4=6

সূচক সংখ্যাৰ অৰ্থ আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা ।

Or / অথবা

Calculate the mean, median and mode from the following frequency distribution :

2+2+2=6

তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজনৰ পৰা গাণিতিক গড়, মধ্যমা আৰু বহুলক নিৰ্ণয় কৰা :

Class interval	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60
শ্ৰেণী অন্তৰাল								
Frequency	7	9	11	28	30	22	7	5
বাৰংবাৰতা								

★ ★ ★

2 0 2 3

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each : $1 \times 12 = 12$

Q. No. 2 carries 2 marks each : $2 \times 12 = 24$

Q. No. 3 carries 4 marks each : $4 \times 10 = 40$

Q. Nos. 4—7 carry 6 marks each : $6 \times 4 = 24$

Total = 100

(2)

1. Give appropriate answer as directed : $1 \times 12 = 12$

নির্দেশানুসারে যথাযথ উত্তর দিয়া :

(a) "Education is the manifestation of divine perfection already existing in man." Who said this statement?

"মানুষের অস্তিনিহিত পূর্ণতাৰ বাহ্যিক বিকাশেই হ'ল শিক্ষা।" এই কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(b) Who was the chief advocate of social aim of education?

শিক্ষাৰ সমাজকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ মুখ্য সমৰ্থক কোন আছিল ?

(c) The word 'sociology' has been derived from the Latin word 'socio' and the Greek word '_____.'

(Fill in the blank)

'Sociology' শব্দটো মূলতঃ লেটিন শব্দ 'socio' আৰু গ্ৰীক শব্দ '_____'-ৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(d) Gang loyalty is the characteristic of which stage of human development?

দলীয় আনুগত্য মানুষৰ বিকাশৰ কোনটো স্তৰ বা কালৰ বৈশিষ্ট্য ?

(e) The first attempt to divide the development of human life into four stages was made by Rousseau in his book, _____.

(Fill in the blank)

দাশনিক কছোৱে তেওঁৰ _____ নামৰ গ্ৰহত পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে মানুষৰ বিকাশক চাৰিটা স্তৰত বিভাজন কৰি দেখুৱাইছিল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(f) What is the full form of ARPANET?

ARPANETৰ সম্পূৰ্ণ কপটো কি ?

(3)

(g) In which year was NCERT established?

'বাণীৰ শৈক্ষিক গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ' কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

(h) Who is the father of behaviourism theory?

আচৰণবাদ তত্ত্বৰ পিতৃ কোন ?

(i) "Curriculum is a tool in the hands of the artist to mould his material according to his ideals in his studio." Who said this statement?

"পাঠ্যক্ৰম হ'ল শিল্পীৰ হাতৰ মূল আহিলা যাৰ দ্বাৰা উৎপাদন চিত্ৰটো আদৰ্শ অনুসৰি গঢ়ি তোলা হয়।" এই কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(j) Habit is the second nature of man.

(Write True or False)

অভ্যাস হৈছে মানুষৰ দ্বিতীয় প্ৰকৃতি।

(শুন্দ নে অশুন্দ লিখা)

(k) 'Gurukula' system was prevailed during the _____ period.

(Fill in the blank)

গুৰুকুল প্ৰথা _____ যুগত প্ৰচলিত আছিল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(l) What is the first Assamese newspaper of Assam?

অসমৰ প্ৰথমখন অসমীয়া বাতৰিকাকতৰ নাম কি ?

2. Answer the following questions :

$2 \times 12 = 24$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two characteristics of informal education.

অনানুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Define the wider meaning of education.

ব্যাপক অৰ্থত শিক্ষাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write any two psychophysical needs of the infants.

শিশুর যি কোনো দুটা দেহ-মানসিক প্রয়োজন উল্লেখ করা।

(d) What are the two stages of childhood period?

বাল্যকালৰ দুটা ভাগ বা স্তর কি কি?

(e) Write two important conditions of a good school library.

এটা ভাল বিদ্যালয় পুথিভৱালৰ প্রয়োজনীয় দুটা চর্ত লিখা।

(f) Mention two educative values of teleconferencing.

দূরালাপ সম্মিলনৰ দুটা শৈক্ষিক গুরুত্ব উল্লেখ করা।

(g) What is autonomic nervous system?

স্বয়ংক্রিয় স্নায়ুতন্ত্র কাক বোলে?

(h) Write two functions of thyroid gland.

গলগঢ়িব দুটা কার্য উল্লেখ করা।

(i) What is instinct?

প্রবৃত্তি কাক বোলে?

(j) Write two differences between reflex action and instinct.

প্রতিরোধ ক্রিয়া আৰু প্রবৃত্তিৰ মাজত থকা দুটা পার্থক্য লিখা।

(k) What is Satra?

সত্র কাক বোলে?

(l) What is 'monitorial' system?

'মনিটোরিয়েল' প্রথা কাক বোলে?

3. Answer the following questions :

$4 \times 10 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write any four differences between the individual and social aims of education.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক আৰু সমাজকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ মাজত থকা যি কোনো চাৰিটা পার্থক্য লিখা।

(b) Discuss the relation of education with economics.

শিক্ষাৰ লগত অথবিজ্ঞানৰ সম্বন্ধ আলোচনা কৰা।

(c) "Adolescence is a period of storm and stress." Discuss four problems of adolescents highlighting this statement.

"কৈশোৰ হৈছে ধূমুহা আৰু পীড়নৰ সময়।" এই উক্তিশাৰৰ লগত সংগতি বাখি কৈশোৰকালৰ চাৰিটা সমস্যা আলোচনা কৰা।

(d) Discuss four professional qualities of a teacher.

শিক্ষক এজনৰ চাৰিটা বৃত্তিমূলক গুণ আলোচনা কৰা।

(e) Write four functions of SCERT.

'ৰাজ্যিক শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ'ৰ চাৰিটা কার্য লিখা।

(f) Discuss four principles of curriculum construction.

পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতিৰ চাৰিটা নীতি আলোচনা কৰা।

(g) Write two merits and two demerits of observation method.

নিৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা আৰু দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

(6)

(h) Discuss the role of family and teachers in the formation of good habits and dissolution of bad habits of the children.

শিশুর সু-অভ্যাস গঠন আৰু কু-অভ্যাস আঁতৰ কৰাত পৰিয়াল আৰু শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা ।

(i) Discuss the educational contributions of Missionaries in Assam.

অসমত মিছনেৰীসকলৰ শৈক্ষিক অৱদানসমূহ আলোচনা কৰা ।

(j) Write four important recommendations of Wood's Despatch of 1854.

১৮৫৪ চনৰ উড়ৰ ঘোষণাপত্ৰৰ চাৰিটা মূল্যবান পৰামৰ্শ লিখা ।

4. Discuss the role of teacher as a facilitator of learning. 6

শিক্ষণ সুচলকাৰী হিচাপে শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা ।

Or / অথবা

"Teacher is a social engineer." Discuss the role of teacher in society highlighting this statement.

"শিক্ষক হৈছে সামাজিক অভিযন্তা।" এই বাক্যশাৰীৰ আলমত সমাজত শিক্ষকৰ ভূমিকা সম্পর্কে আলোচনা কৰা ।

5. What is educational psychology? Discuss the relation between education and psychology. 2+4=6

শিক্ষা মনোবিজ্ঞান কাক বোলে ? শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ মাজৰ সম্বন্ধ আলোচনা কৰা ।

6. What is brain? Discuss the different parts of brain. 1+5=6

মন্তিক বা মগজু কাক বোলে ? মন্তিকৰ বিভিন্ন ভাগসমূহ আলোচনা কৰা ।

(7)

Or / অথবা

What is perception? Discuss the characteristics of perception. 1+5=6

সংবোধন কাক বোলে ? সংবোধনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা ।

7. In which year for the first time Gopal Krishna Gokhale submitted the Compulsory Education Bill to the 'Emperial Legislative Council'? Discuss, in brief, any five main features of the Gokhale's Bill. 1+5=6

কোন চনত পোনপ্রথমবাৰ গোপালকৃষ্ণ গোখলেই 'আইনসভা'ত বাধ্যতামূলক শিক্ষা বিলৰ প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰিছিল ? গোখলে বিলৰ মূল দফাসমূহৰ যি কোনো পাঁচটা চমুকে আলোচনা কৰা ।

Or / অথবা

What do you mean by universalization of primary education? Briefly discuss any five aims and objectives of Sarva Shiksha Abhiyan. 1+5=6

সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষা বুলিলে কি বুজা ? 'সাৰ্বশিক্ষা অভিযান'ৰ যি কোনো পাঁচটা লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য চমুকে আলোচনা কৰা ।

★ ★ ★

2023

POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS**

PART—A / କ—ଶାଖା

Q. No. 1 [(a)-(j)] carries 1 mark each	:	$1 \times 6 = 6$
Q. No. 2 [(a)-(j)] carries 2 marks each	:	$2 \times 6 = 12$
Q. No. 3 [(a)-(h)] carries 4 marks each	:	$4 \times 5 = 20$
Q. No. 4 [(a)-(d)] carries 6 marks each	:	$6 \times 2 = 12$
<u>Total = 50</u>		

PART—B / ଖ—ଶାଖା

Q. No. 5 [(a)-(j)] carries 1 mark each	:	$1 \times 6 = 6$
Q. No. 6 [(a)-(j)] carries 2 marks each	:	$2 \times 6 = 12$
Q. No. 7 [(a)-(h)] carries 4 marks each	:	$4 \times 5 = 20$
Q. No. 8 [(a)-(d)] carries 6 marks each	:	$6 \times 2 = 12$
<u>Total = 50</u>		

Total (Part—A & Part—B) : 50 + 50 = 100

(2)

PART—A

ক—শাখা

(Indian Constitution at Work)

(কার্যত ভারতীয় সংবিধান)

1. Answer any six from the following :

1×6=6

নিম্নলিখিতবোৰৰ যি কোনো ছটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Who is the ex officio Chairperson of the Rajya Sabha?

বাজ্যসভাৰ পদেন সভাপতি কোন ?

(b) Who is the Real Executive of India?

ভাৰতৰ প্ৰকৃত কাৰ্যপালিকা কোন ?

(c) Mention one feature of the Fundamental Rights in India.

ভাৰতৰ মৌলিক অধিকাৰৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(d) When was the Indian Constitution adopted?

ভাৰতীয় সংবিধান কেতিয়া গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

(e) The 42nd Amendment of the Indian Constitution was passed in the year ____.

(Fill in the blank)

চন্ত ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৪২তম সংশোধনী গ্ৰহণ হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(3)

(f) In which case did the Supreme Court advance the theory of basic structure of the Constitution of India?

উচ্চতম ন্যায়ালয় কোনটো গোচৰত ভাৰতৰ সংবিধানৰ মূল গাঁথনিৰ সূত্ৰ আগবঢ়াইছিল ?

(g) The Directive Principles of State Policy are justiciable.

(Write True or False)

বাস্তু পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহ বাদযোগ্য।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(h) Who presides over a Joint Session of the Parliament?

সংসদৰ যুটীয়া অধিবেশনত কোনে সভাপতিৰ কৰে ?

(i) Which Article of the Indian Constitution describes the amendment procedure?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত সংশোধন প্ৰক্ৰিয়াটো বৰ্ণনা কৰা হৈছে ?

(j) Who was the President of the Constituent Assembly?

সংবিধান সভাৰ সভাপতি কোন আছিল ?

2. Answer any six from the following questions :

2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention two means of ensuring independence of the judiciary in India.

ভাৰতবৰ্ষত ন্যায়পালিকাৰ স্বাধীনতা সুৰক্ষিত কৰা দুটা উপায় উল্লেখ কৰা।

(b) Write two main points of the Objective Resolution.

উদ্দেশ্যধর্মী প্রস্তাবৰ দুটা মূল দিশ লিখা ।

(c) Mention the name of the two States in India having bicameral legislature.

দ্বি-সদন্যুক্ত বিধানমণ্ডল থকা ভাৰতবৰ্ষৰ দুখন ৰাজ্যৰ নাম উল্লেখ কৰা ।

(d) Mention two provisions that India borrowed from the US Constitution.

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ সংবিধানৰ পৰা ভাৰতে গ্ৰহণ কৰা দুটা ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা ।

(e) What do you mean by Preventive Detention?

বাধাজনক আটক ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজা ?

(f) Why is India called a Republic?

ভাৰতবৰ্ষক গণৰাজ্য বুলি কীয় কোৱা হয় ?

(g) Write any two differences between the Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy.

ঘোলিক অধিকাৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য লিখা ।

(h) Mention two federal features of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা ।

(i) What do you mean by Universal Adult Franchise?

সাৰ্বজনীন প্রাপ্তবয়স্ক ভোটাধিকাৰ বুলিলে কি বুজা ?

(j) Mention two functions of the Municipal Board of Assam.

অসমৰ পৌৰ পৰিষদৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা ।

3. Answer any five from the following questions : 4×5=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain in brief the unitary characteristics of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ একাত্মক বৈশিষ্ট্য সম্পর্কে চমুকৈ বিশ্লেষণ কৰা ।

(b) Explain the debate over the basic structure of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ মূল গাঁথনি সম্পর্কে থকা বিতৰ্কটো বিশ্লেষণ কৰা ।

(c) Explain how the Parliament controls the executive.

সংসদে কাৰ্যপালিকাক কেনেকৈ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে, বিশ্লেষণ কৰা ।

(d) What do you mean by political philosophy approach? Explain it in Indian context.

সাংবিধানিক দৰ্শন দৃষ্টিভঙ্গী বুলিলে কি বুজা ? ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰসংস্কৃত ইয়াৰ বিশ্লেষণ কৰা ।

(e) Explain how the Constitution is a means of democratic transformation.

সংবিধানক এক গণতান্ত্ৰিক পৰিৱৰ্তনৰ মাধ্যম হিচাপে বিশ্লেষণ কৰা ।

(f) Discuss the main sources of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰধান উৎসসমূহ আলোচনা কৰা।

(g) Discuss the role of the Governor during the President's rule.

বাস্তুপতি শাসনৰ সময়ত বাজাপালৰ ভূমিকা সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

(h) Discuss the powers and functions of the Lok Sabha.

লোকসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

4. Answer any two from the following questions : $6 \times 2 = 12$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটোৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the powers and functions of the Supreme Court of India.

ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the Fundamental Rights enshrined in the Constitution of India.

ভাৰতীয় সংবিধানত সম্পৰ্কিত মৌলিক অধিকাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the composition, power and functions of the Election Commission of India.

ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী আয়োগৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the lawmaking procedure in the Indian Parliament.

ভাৰতীয় সংসদৰ আইন প্ৰণয়ন প্ৰক্ৰিয়াটো আলোচনা কৰা।

PART—B

খ—শাখা

(Political Theory)

(বাজনৈতিক তত্ত্ব)

5. Answer any six from the following questions : $1 \times 6 = 6$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Who wrote the book, *Republic*?

Republic নামৰ গ্রন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(b) Who put forward the concept of distributive justice?

বিতৰণমূলক ন্যায়ৰ ধাৰণাটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?

(c) Give an example of political rights.

বাজনৈতিক অধিকাৰৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(d) Write a difference between negative and positive peace.

নেতিবাচক আৰু ইতিবাচক শান্তিৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য লিখা।

(e) Mention a difference between Indian secularism and Western secularism.

ভাৰতীয় ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ্দশ আৰু পশ্চিমীয়া ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ্দশৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(f) In which year was the Universal Declaration of Human Rights (UDHR) adopted?

মানব অধিকারৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰখন কেতিয়া গৃহীত হৈছিল ?

(g) Write a feature of development.

বিকাশৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(h) Who first used the term 'politics'?

'বাজনীতি' শব্দটো কোনে প্ৰথমে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(i) Who wrote the book, *Long Walk to Freedom*?

Long Walk to Freedom নামৰ গ্রন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(j) Give an example of Human Rights.

মানব অধিকারৰ এটা উদাহৰণ দিয়া ।

6. Answer any six from the following questions : $2 \times 6 = 12$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention two forms of structural violence.

গাঁথনিগত হিংসাৰ দুটা ধৰণ উল্লেখ কৰা ।

(b) Why do we need constraints in enjoying freedom?

স্বাধীনতা উপভোগ কৰোতে কিছুমান বাধাৰ কিয় প্ৰয়োজন ?

(c) Mention two components of nationalism.

জাতীয়তাৰাদৰ দুটা উপাদান উল্লেখ কৰা ।

(d) What do you mean by global citizenship?

গোলকীয় নাগৰিকত্ব বুলিলে কি বুজা ?

(e) Mention two negative dimensions of development.

উন্নয়নৰ দুটা নেতৃত্বাচক দিশ উল্লেখ কৰা ।

(f) Mention two forms of equality.

সমতাৰ দুটা ধৰণ উল্লেখ কৰা ।

(g) What do you mean by social justice?

সামাজিক ন্যায় বুলিলে কি বুজা ?

(h) Mention two subject matters of political theory.

ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ দুটা বিষয়বস্তু উল্লেখ কৰা ।

(i) What do you mean by individual liberty?

ব্যক্তি স্বতন্ত্ৰতা বুলিলে কি বুজা ?

(j) What is meant by national right to self-determination?

জাতীয় আত্মনির্ণয়ৰ অধিকাৰ মানে কি ?

7. Answer any five from the following questions : $4 \times 5 = 20$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the different challenges to peace in contemporary world.

সমসাময়িক সময়ত শান্তিৰ বিভিন্ন প্ৰত্যাহানসমূহ বিশ্লেষণ কৰা ।

(b) Write a note on alternative concepts of development.

উন্নয়নৰ বিকল্প ধাৰণাসমূহৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা ।

(c) Write a note on non-violence.

অহিংসাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(d) Explain the concept of liberty as put forward by J. S. Mill.

জে. এছ. মিলৰ স্বাধীনতাৰ ধাৰণাটো বিশ্লেষণ কৰা।

(e) Write the relationships between rights and duties.

অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যৰ মাজৰ সম্পর্কসমূহ লিখা।

(f) Mention the differences between Political Science and History.

ৰাজনৈতিক বিজ্ঞান আৰু ইতিহাসৰ মাজৰ পার্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(g) Explain John Rawls' theory of justice.

জন রাউলছৰ ন্যায়ৰ তত্ত্বটো বিশ্লেষণ কৰা।

(h) Mention four differences between citizens and aliens.

নাগৰিক আৰু বিদেশীৰ মাজৰ চাৰিটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা।

8. Answer any two from the following questions : $6 \times 2 = 12$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটোৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Define political theory. Discuss the utility of the study of political theory.

ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া। ৰাজনৈতিক তত্ত্ব অধ্যয়নৰ উপযোগিতা সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

(b) What is freedom? Explain the main dimensions of freedom.

স্বাধীনতা কি? ইয়াৰ প্ৰধান দিশসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What do you mean by secularism? Write a critical note on Indian secularism.

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ বুলিলে কি বুজা? ভাৰতীয় ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ওপৰত এটা সমালোচনামূলক টোকা লিখা।

(d) "Political liberty without economic equality is meaningless." Explain.

"অৰ্থনৈতিক সমতা আবহনে ৰাজনৈতিক স্বাধীনতা অথইন।" ব্যাখ্যা কৰা।

2 0 2 3

HISTORY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. **1** carries 1 mark each : $1 \times 12 = 12$

Q. No. **2** carries 2 marks each : $2 \times 12 = 24$

Q. No. **3** carries 4 marks each : $4 \times 10 = 40$

Q. No. **4** carries 6 marks each : $6 \times 4 = 24$

Total = 100

(2)

1. Answer the following questions (any twelve) : $1 \times 12 = 12$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো বাৰটা) :

(a) To which sub-group do the Primates belong?

প্ৰাইমেটসকল কোনটো উপ-গোটৰ অন্তৰ্ভুক্ত ?

(b) Write the meaning of 'pithekos'.

'পিথেক' শব্দটোৰ অর্থ লিখা ।

(c) Who first made the stone tools?

কোনে প্ৰথমে শিলৰ অস্ত্ৰ তৈয়াৰ কৰিছিল ?

(d) Name one Chinese traveller who visited ancient India.

প্ৰাচীন ভাৰত ভ্ৰমণ কৰা এজন চীনা পৰিব্ৰাজকৰ নাম লিখা ।

(e) Who was Tacitus?

টেচিটাচ কোন আছিল ?

(f) Where was the Abbasid Uprising broke out?

আৰাহিদ বিদ্ৰোহ ক'ত আৰম্ভ হৈছিল ?

(g) What is Maqamat?

মকামত কি ?

(h) Who first wrote the Geography of Africa?

কোনে প্ৰথমে আফ্ৰিকাৰ ভূগোল লিখিছিল ?

(i) Name the work of Marc Bloch.

মাৰ্ক ব্লকৰ গ্ৰন্থনৰ নাম লিখা ।

(3)

(j) Who was the leader of the Protestant Movement?

প্ৰটেস্ট্যান্ট সংস্কাৰ আন্দোলনৰ নেতা কোন আছিল ?

(k) Name one thinker who showed knowledge is different from belief.

এজন বুদ্ধিজীৱীৰ নাম লিখা যিজনে দেখুৱাইছিল যে জ্ঞান বিশ্বাসৰ পৰা পৃথক ।

(l) Who developed the system of finger reading for the blinds?

অন্ধসকলৰ বাবে আঙুলিবে পঢ়া পদ্ধতিৰ আৱিষ্কাৰ কোনে কৰিছিল ?

(m) When did Mahatma Gandhi launch Non-Cooperation Movement?

মহাত্মা গান্ধীয়ে কেতিয়া অসহযোগ আন্দোলন আৰম্ভ কৰিছিল ?

2. Answer the following questions in brief (any twelve) :

$2 \times 12 = 24$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো বাৰটা) :

(a) What do you understand by adaptation?

স্থানীয় পৰিৱৰ্তন বুলিলে কি বুজা ?

(b) Mention two ways of obtaining food by the early human.

প্ৰাৰম্ভিক কালৰ মানুহৰ খাদ্য সংগ্ৰহৰ দুটা উপায় উল্লেখ কৰা ।

(c) Write any two characteristics of the Hominidae.

হুমিনিদাসকলৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(4)

(5)

(d) Who were the main 'three players' of the Roman Empire?

ৰোমান সাম্রাজ্যৰ মুখ্য 'খেলুৱৈ তিনিজন' কোন কোন আছিল ?

(e) Name the two coins circulated in the Caliphate.

খলিফা বাজ্যত প্রচলিত দুটা মুদ্রাৰ নাম লিখা ।

(f) Name the book of Ibn Sina on medicine. How many names of drug are enlisted in the book?

ঔষধৰ ওপৰত লিখিত ইবন চিনাৰ গ্রন্থখনৰ নাম লিখা । এই গ্রন্থখনত কিমানবিধ ঔষধৰ নাম সমৰিষ্ট আছে ?

(g) Name two taxes paid by the travellers and traders to the Mongols.

ভৰ্মণকাৰী আৰু পৰিদৰ্শক বণিকে মঙ্গোলসকলক পৰিশোধ কৰিবলগীয়া দুবিধ কৰৰ নাম লিখা ।

(h) Mention two privileges enjoyed by the French nobles.

ফৰাছী অভিজাতসকলে লাভ কৰা দুবিধ বিশেষ অধিকাৰ উল্লেখ কৰা ।

(i) Name two architects of Humanism.

মানবতাৰাদৰ দুজন হোতাৰ নাম লিখা ।

(j) What are the two Houses of the British Parliament?

ত্ৰিটিছ সংসদৰ সদন দুখনৰ নাম লিখা ।

(k) What is classical style of architecture?

ক্লাসিকল স্টাইলী কি ?

(l) Which two European scholars first used the term 'Industrial Revolution' in France and Germany?

কোন দুজন ইউৰোপীয়ান শিক্ষাবিদে প্ৰথমে ফ্ৰান্স আৰু জার্মানীত 'ওড্যোগিক বিপ্লব' শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(m) Why did London become the Global Trade Hub in the 18th century?

১৮ শতকাত লঙ্ঘন কিয় বিশ্ব বাণিজ্যৰ কেন্দ্ৰ হৈ পৰিছিল ?

(n) Write any two clauses of the Combination Act of 1795.

১৭৯৫ শ্ৰীষ্টাব্দৰ ঘঁজা আইনৰ যি কোনো দুটা দফা লিখা ।

3. Answer the following questions (any ten) :

$4 \times 10 = 40$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

(a) Write a note on the urban life of Ur.

উৰৰ নগৰীয়া জীৱনৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা ।

(b) Explain the significance of urbanization.

নগৰীয়া জীৱনৰ তাৎপৰ্যৰ এটা ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ।

(c) Write an essay on the military organization of the Mongols.

মঙ্গোলসকলৰ সামৰিক সংগঠনৰ এটি বিৱৰণ দিয়া ।

(d) Discuss about the economic expansion in the Roman Empire.

ৰোমান সাম্রাজ্যৰ অৰ্থনৈতিক সম্প্ৰসাৰণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা ।

(6)

(e) Write a note on Dona Marina.

ডনা মেরিনাৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(f) Was there a Renaissance in the 14th century in Europe? Discuss.

১৪ শতকাৰ ইউৰোপত নৱজাগৰণ হৈছিলনে ? আলোচনা কৰা।

(g) What caused political changes in the 14th century Europe?

কোনবিলাক কাৰকে ১৪ শতকাৰ ইউৰোপৰ বাজনৈতিক পৰিৱৰ্তনত প্ৰভাৱ
পেলাইছিল ?

(h) Give a brief idea of Mutual Perception.

পাৰম্পৰিক ধাৰণাৰ এটি চমু বৰ্ণনা দিয়া।

(i) Give a geographical description of China.

চীনদেশৰ এটি ভৌগোলিক বিৱৰণ দিয়া।

(j) Write a short note on the Meiji Restoration in Japan.

জাপানত মেইজী পুনৰ্বৰ্থনাৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(k) Write a short note on the Incas of Peru.

পেৰৰ ইন্কাসকলৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

4. Answer the following questions (any four) :

6×4=24

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Discuss briefly about the evolution of human.

মানৱ বিৱৰ্তনৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(7)

(b) What do you understand by Crusades? What were its effects?

2+4=6

ধৰ্মযুদ্ধ বুলিলে কি বুজা ? ধৰ্মযুদ্ধৰ ফলাফল কি আছিল ?

(c) Discuss about the characteristics of Humanism.

মানৱতাবাদৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What do you understand by the displacement of indigenous people with special reference to North America? Discuss.

উত্তৰ আমেৰিকাক আধাৰ হিচাবে লৈ মূল বাসিন্দাৰ স্থানান্তৰকৰণ বুলিলে কি বুজা,
আলোচনা কৰা।

(e) Discuss about the position of the Mongols in the history of the world.

বিশ্ব ইতিহাসত মঙ্গোলসকলৰ স্থান সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

(f) Draw a map of Britain and show three cotton textile manufacturing areas.

3+3=6

ব্ৰিটেইনৰ এখন মেপ আঁকা আৰু কপালী বন্দৰ তৈয়াৰ কৰা তিনিটা অঞ্চল বহুওৱা।

2023

ENVIRONMENTAL EDUCATION

Full Marks : 40

Pass Marks : 12

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. **1** carries 1 mark each : $1 \times 5 = 5$

Q. No. **2** carries 1 mark each : $1 \times 3 = 3$

Q. No. **3** carries 2 marks each : $2 \times 5 = 10$

Q. No. **4** carries 3 marks each : $3 \times 4 = 12$

Q. No. **5** carries 5 marks each : $5 \times 2 = 10$

Total = 40

(2)

1. Answer in short (any five) :

চমু উত্তর লিখা (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) Mention any one of the components of environment.

পরিবেশ যি কোনো এটা উপাদানৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(b) Mention any one of the four segments of environment.

পরিবেশৰ চাৰিটা অংশৰ যি কোনো এটাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(c) Give an example of artificial ecosystem.

কৃতিম পৰিস্থিতিতত্ত্বৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(d) In natural ecosystem, bacteria and fungus have been considered as which type of consumers?

প্ৰাকৃতিক পৰিস্থিতিতত্ত্বত বেকটেৰিয়া আৰু ফাংগাছক কি ধৰণৰ উপভোক্তা বুলি গণ্য কৰা হয়?

(e) Name the main gas which causes ozone layer depletion.

অ'জ'ন স্তৰৰ ক্ষয়সাধন কৰা মুখ্য গৈছিবিধিৰ নাম লিখা।

(f) Mention one major mine disaster occurred in India.

ভাৰতবৰ্ষত সংঘটিত হোৱা এটা মুখ্য খনি দুর্ঘটনা উল্লেখ কৰা।

(g) Write the name of one renewable energy resource.

নৱীকৰণযোগ্য শক্তিৰ উৎস এবিধিৰ নাম লিখা।

$1 \times 5 = 5$

(3)

(h) Mention the shape of the cautionary road signs as per the Motor Vehicles Act, 1988.

1988 চনৰ যানবাহন বিধি অনুসৰি সতৰ্কতামূলক পথচিহ্নৰ আকৃতি কেনেকুৰা, উল্লেখ কৰা।

2. Fill in the blanks (any three) :

$1 \times 3 = 3$

খালী ঠাইবোৰ পূৰণ কৰা (যি কোনো তিনিটা) :

(a) _____ percent of the earth's surface is covered by water bodies.

পৃথিবীপৃষ্ঠৰ শতকৰা _____ ভাগ জলমণ্ডলে আৰুৰি আছে।

(b) _____ percent of oxygen is found in the earth's atmosphere.

শতকৰা _____ ভাগ অক্সিজেন বায়ুমণ্ডলত পোৱা যায়।

(c) _____ is one type of omnivorous animal.

_____ এবিধি সৰ্বভৱ্যী জন্ম।

(d) The Disaster Management Act was adopted by the Government of India in the year _____.

ভাৰত চৰকাৰে দুর্ঘটনা ব্যৱস্থাপনা আইনখন গ্ৰহণ কৰে _____ চনত।

(e) To protect environment, the Government of India passed the Environment Protection Act in the year _____.

পৰিবেশ সংৰক্ষণৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে _____ চনত পৰিবেশ সুৰক্ষা আইনখন প্ৰৱৰ্তন কৰে।

(4)

3. Write short notes on (any five) :

চয়ু টোকা লিখা (যি কোনো পাঁচটা) :

$2 \times 5 = 10$

(5)

(h) Major causes of deforestation in N-E India

ভাৰতৰ উত্ৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বনাঞ্চল ধৰ্মসৰ প্ৰধান কাৰণসমূহ

(a) Assam State Disaster Response Force

অসম ৰাজ্যিক দুর্ঘটনা ব্যৱস্থাৰ্থ অভীকৰণ

(b) Need of wearing helmet by the bikers and riders

চালক আৰু আৰেহীয়ে শিবস্ত্রাণ (হেলমেট) পৰিধানৰ প্ৰয়োজনীয়তা

(c) What is indicated by three kinds of light at traffic points?

ট্ৰেফিক পইন্টৰোৰত দেখা গোৱা তিনিধৰণৰ লাইটে কি সূচায় ?

(d) Conservation of biodiversity

জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ সংৰক্ষণ

(e) Zebra crossing

জেব্ৰা ক্ৰচিং

(f) Greenhouse effect

সেউজগৃহ প্ৰভাৱ

(g) Sustainable development

বহুক্ষম উন্নয়ন

4. Distinguish between the following (any four) :

$3 \times 4 = 12$

নিম্নোক্তসমূহৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) In situ conservation and Ex situ conservation

অন্তঃসংৰক্ষণ আৰু বহিঃসংৰক্ষণ

(b) Learner's licence and Main driving licence

লাৰ্ণাৰ্ছ লাইচেন্স আৰু মূল ড্ৰাইভিং লাইচেন্স

(c) Mandatory and Cautionary road signs

বাধ্যতামূলক আৰু সতৰ্কীকৰণ পথচিহ্নসমূহ

(d) Genetic biodiversity and Species biodiversity

জিনগত জৈৱ বৈচিত্ৰ্য আৰু প্ৰজাতিগত জৈৱ বৈচিত্ৰ্য

(e) Primary pollutants and Secondary pollutants

মুখ্য প্ৰদূষক আৰু গৌণ প্ৰদূষক

(f) Autotrophs and Heterotrophs

স্বভোজী আৰু পৰভোজী

(6)

(g) Natural and Man-made noise pollution

প্রাকৃতিক আৰু মানৱসৃষ্ট শব্দ প্ৰদূষণ

(h) Metallic and Non-metallic mineral resources

ধাতৰ আৰু অ-ধাতৰ খনিজ সম্পদ

5. Answer the following questions (any two) :

$5 \times 2 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) What do you understand by environment? Write briefly the necessity of environmental awareness.

$2+3=5$

পৰিৱেশ বুলিলে কি বুজা? পৰিৱেশ-সম্পর্কীয় সজাগতাৰ প্ৰয়োজনীয়তা চমুকে লিখা।

(b) What is ecosystem? Write a brief note on natural ecosystem.

$2+3=5$

পৰিস্থিতিতন্ত্ৰ কি? প্রাকৃতিক পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(c) What do you understand by biodiversity? Explain briefly the meaning of ecosystem diversity.

$2+3=5$

জৈৱ বৈচিত্ৰ্য বুলিলে কি বুজা? পৰিস্থিতিতন্ত্ৰ বৈচিত্ৰ্যৰ অর্থ চমুকে ব্যাখ্যা কৰা।

(d) What is the basic difference between Natural disasters and Man-made disasters? Discuss briefly the man-made disasters with example.

$3+2=5$

প্রাকৃতিক দুর্ঘটনা আৰু মানৱসৃষ্ট দুর্ঘটনাৰ মাজত মূল পাৰ্থক্য কি? উদাহৰণসহ মানৱসৃষ্ট দুর্ঘটনাৰ বিষয়ে চমুকে আলোচনা কৰা।

(7)

(e) Mention the common causes of road accidents. Write briefly about any two rules for safety in road travel enlisted in the Motor Vehicles Laws.

$3+2=5$

পথ দুঃটনাৰ সাধাৰণ কাৰণসমূহ উল্লেখ কৰা। নিবাপত্তাৰ বাবে যানবাহন আইন সম্বৰিষ্ট যি কোনো দুটা মানিবলগীয়া নিয়মৰ বিষয়ে চমুকে লিখা।

★ ★ ★

2 0 2 3

ENGLISH

Full Marks : 90

Pass Marks : 27

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. Nos. **1** and **2** [Section—A (Reading)] = 20

Q. Nos. **3-5** [Section—B (Writing)] = 20

Q. Nos. **6-8** [Section—C (Grammar)] = 10

Q. Nos. **9-14** [Section—D (Textual Questions)] = 40

Total = 90

SECTION—A
(Reading)

1. Read the following passage carefully and answer the questions that follow :

I got into the coach. It drove away. At last I reached London in the morning. There one of the masters of the school was waiting for me. His name was Mr. Mell. I said that I had had no breakfast.

“We will buy some food”, said Mr. Mell. “I have to visit an old lady; you may eat it at her house.”

We walked a short distance and came to some almshouses. (These are small houses built by some rich men for very poor people to live in.) Mr. Mell went into one of these houses.

“My Charley!” said the woman. She was Mr. Mell’s mother.

We sat down and ate breakfast. Afterwards the old woman said, “Have you got your whistle, Charley?”

He took out a whistle and began to play a very sad tune. I have never heard anyone play worse.

We went back and got into another coach. It drove away and we came at last to Blackheath.

We walked a short distance and came to a high brick wall. Over a door in this wall there was a board with SALEM HOUSE written upon it.

The door was opened by a man with a wooden leg.

“The new boy”, said the master.

Salem House was a square, sad-looking brick building. I was led into a schoolroom—the saddest and emptiest place I have ever seen. It was a long room with three long lines of desks in it. Bits of paper lay on the floor. The walls were covered with ink as if a rain of ink had come through the roof and there was a strange unpleasant smell in the air. For some days I was alone in the place with Mr. Mell. The boys had not come back yet from the holidays; and Mr. Creakle, the headmaster, was away at the sea. I had my meals with Mr. Mell. He wrote, and when he had finished writing he pulled out his whistle and played sad tunes on it. I read, or listened to the whistle, and cried myself to sleep when I went to bed at night in a big room with many empty beds in it.

Questions :

(a) When does the speaker reach London? 1

(b) By what name does Mr. Mell’s mother call him? 1

(c) At which place do the speaker and Mr. Mell arrive at last? 1

(d) Who opens the door at Salem House? 1

(e) What are almshouses? 2

(4)

(f) Give a brief description of Salem House. 2

(g) What did Mr. Mell do after he had finished eating with the speaker? 2

(h) Pick out words from the passage that mean the following : $1 \times 2 = 2$

- (i) Scent
- (ii) Vacation

2. Read the passage given below and answer the questions that follow :

1. Indian society is old and it is extremely complex. According to a popular estimate it has covered a span of five thousand years the period of its first known civilization. During this long period several waves of immigrants, representing different ethnic strains and linguistic families, have merged into its population to contribute to its diversity, richness, and vitality.
2. Several different levels of social evolution coexist in contemporary India : primitive hunters and food gatherers; shifting cultivators who used digging sticks and hoes (not ploughs and draft cattle); nomads of different types (breeders of goats, sheep, and cattle; itinerant traders; and artisans and craftsmen); settled agriculturists who used the plough for cultivation;

(5)

artisans, and landed as aristocracies of ancient lineage. Most of the major religions of the world—Hinduism, Islam, Christianity, Buddhism—are found here, and in addition there is a bewildering variety of cults and sects with different orientations in belief and ritual. In the process of its evolution, Indian society has acquired a composite culture, characterised by stable patterns of pluralism.

3. It is difficult to identify the earliest inhabitants of India. Not surprisingly, there are no written records about them because at that time writing had not been invented. The oral tradition of the people is also not of much help, for later additions and subtractions render it unreliable as a guide to history. The evidence of prehistory is more dependable, though it can rarely tell the whole story. Many of the minute details of life cannot survive the ravages of time. We now know that early human activity in India goes back to the second Inter-Glacial period, between 400,000 and 200,000 BC.

Questions :

- (a) On the basis of your reading of the above passage, make note on it and add a suitable title to it. 5
- (b) Make a summary of the above passage in about 80 words. 3

SECTION—B

(Writing)

3. You are the Cultural Secretary of your school/college and planning to organize a cultural programme on the occasion of Golden Jubilee of your school/college, in the second week of April. Write, in about 100 words, how you are going to organize it.

6

OR

Your school/college observed 'Lachit Divas' on 24th November. Many students and teachers took part in the celebration. Prepare a report on how the celebration took place. (Maximum 100 words)

6

4. Write a speech to be delivered at the morning assembly of your school/college on the topic, 'The Importance of Physical Exercise'.

6

OR

Write an article for your school/college magazine on 'The importance of proper use of smart phones'.

6

5. You are Deepa/Dilip. You have seen an advertisement in a regional newspaper for the post of a Manager at Kaziranga Resort, Kaziranga. Write an application to the concerned authority in response to the advertisement stating your qualification and experiences.

8

OR

Write a letter to the Editor of *The Assam Tribune* drawing attention of the authorities concerned to the insufficient supply of pure drinking water in your locality.

8

SECTION—C

(Grammar)

6. (a) Fill in the blanks with suitable determiners given in the brackets : $\frac{1}{2} \times 2 = 1$

(i) She spent _____ rupees her mother had given her.
(few/a few/the few)

(ii) Do you have _____ complaint against me?
(any/some)

(b) Rewrite the following sentences with the correct forms of the verbs given in the brackets : $\frac{1}{2} \times 2 = 1$

(i) She (suffer) from fever since the day before yesterday.

(ii) The play (start) before we reached the stadium.

(c) Fill in the blanks with appropriate modal auxiliaries (the sense of the sentence is indicated in the brackets) : $\frac{1}{2} \times 2 = 1$

(i) You _____ not steal. (Command)

(ii) I _____ help you as far as possible. (Willingness)

(d) Correct the following :

$$\frac{1}{2} \times 2 = 1$$

(i) The cricket team returned back to India yesterday.

(ii) He took his sheeps to graze.

7. (a) Complete the following piece of conversation by choosing the correct alternatives from the brackets : 2

Ankita said to his mother, "Mother, I _____ (have/had) finished my homework. May I go to Anju's house?" Her mother replied, "No, you _____ (should/would) not." Ankita said again, "No, I _____ (must/may) see her." Ankita's mother replied, "In that case, you can go. But you _____ (can/must) come back before it is dark."

(b) Rewrite the following sentences as directed : 1×2=2

(i) I am responsible for what I do.
(Make it a simple sentence)(ii) All glittering things are not gold.
(Make it a complex sentence)

8. Rearrange the words in the following to form meaningful sentences : 1×2=2

(a) began to / the station / cards / the train / when / play / whistled off / we / from.

(b) of smoke / outside / a ring / there / curling / the kitchen / out of / was / the chimney.

SECTION—D

(Textual Questions)

9. Read any *one* of the stanzas given below and answer the questions that follow :

(a) And who art thou? said I to the soft-falling shower,
Which, strange to tell, gave me an answer,
as here translated :
I am the Poem of Earth, said the voice of the rain,
Eternal I rise impalpable out of the
land and the bottomless sea,
Upward to heaven, whence, vaguely form'd,
altogether changed,
and yet the same,

(i) To whom does the speaker address? 1
(ii) Who says, "I am the Poem of Earth"? 1
(iii) Why is the sea called 'bottomless'? 1
(iv) Who goes 'Upward to heaven'? 1
(v) What is the meaning of 'Eternal I rise impalpable'? 4

OR

(b) When did my childhood go?
Was it the day I ceased to be eleven,
Was it the time I realized that Hell and Heaven,
Could not be found in Geography,

(10)

And therefore could not be,
Was that the day!

- (i) What is the speaker asking about his childhood? 1
- (ii) At what age, did the poet's childhood go, according to the poet? 1
- (iii) What cannot be found in Geography? 1
- (iv) What does the poet discover about Heaven and Hell? 1
- (v) Explain the main thought of the above stanza. 4

10. Answer any two of the following questions : $3 \times 2 = 6$

- (a) What does the word 'cardboard' refer to in the poem, *A Photograph*?
- (b) Why did the poet's mother laugh at the snapshot?
- (c) How is the cyclic movement of rain brought out in the poem, *The Voice of the Rain*?
- (d) What are the functions of rain?
- (e) What is the father's problem in the poem, *Father to Son*?
- (f) How does the father try to improve the situation of tension and silence between the father and the son?
- (g) Write about the hypocrisy of the adults mentioned in the poem, *Childhood*.
- (h) What does the expression 'producing thoughts that were not those of other people' mean?

(11)

11. Answer any five of the following questions : $2 \times 5 = 10$

- (a) Give a pen picture of the narrator's grandfather as he appeared in the portrait.
- (b) Why did the narrator's grandmother give the impression of 'winter landscape in the mountains'?
- (c) Find out the correlations of *Yin* and *Yang* in other cultures.
- (d) What is lacking in *Shanshui*?
- (e) What is propagated by the concept of sustainable development?
- (f) Why is the growing population worldwide detrimental to the earth's health?
- (g) What does Verrier Elwin say about the hospitality of the Assamese people?
- (h) What are Verrier Elwin's views about Assamese women's sense of colour?

12. (a) "It has been well said that forests precede mankind; deserts follow." Explain. 6

OR

- (b) Write, in your own words, about the author's life with his grandmother at their village home. 6

13. (a) Give a brief account of Ranga's education, his views on marriage, and how he finally got married. 6

OR

(b) Explain the cause of conflict between the history teacher and Albert. 6

14. Answer any two of the following questions in brief : $2 \times 2 = 4$

(a) What was Mr. Koch's opinion about Albert?

(b) Why was Ranga's homecoming a great event?

(c) What is the name of Ranga's village and what does the narrator say about it?

9/c

2023

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks : 100
Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

(There are *four* Groups—A, B, C and D. Candidates must answer from all the Groups)

ALLOTMENT OF MARKS

Group—A (Prose)	= 45
Group—B (Poetry)	= 25
Group—C (Grammar and Composition)	= 20
Group—D (Drama)	= 10
<hr/>	<hr/>
Total =	100

(2)

GROUP—A

(Prose)

1. Answer any ten of the following questions :

$$\frac{1}{2} \times 10 = 5$$

- (a) What does 'jiffy' mean?
- (b) What does 'popover' stand for?
- (c) What is Gusev?
- (d) But I am _____. (Fill in the blank)
- (e) Who is Virgil?
- (f) What is ghooral?
- (g) What is the meaning of 'vanity'?
- (h) I never give the wall to a _____. (Fill in the blank)
- (i) Who was Perkins?
- (j) Write the full form of RT.
- (k) Who says, 'Operation successful'?
- (l) What is a satchel?

(3)

2. Answer any six of the following questions :

$$1 \times 6 = 6$$

- (a) Who is the suitor of the story, *The Suitor and Papa*?
- (b) Who asked for a stag party?
- (c) How many daughters did Kondrashkin have?
- (d) Which is the hardest part of schooling, according to G. B. Shaw?
- (e) Which boots were not divided into rights and lefts?
- (f) Does the scholar who knows everything exist?
- (g) How do the villagers plough the narrow fields?
- (h) How did the tiger kill his first victim?
- (i) What items are sold by the *bania* in his stall?
- (j) What is the name of the vehicle mentioned in the story, *How it Happened*?
- (k) How many sharp curves did Claystall Hill have?
- (l) What, according to Gardiner, are the liberties to preserve?
- (m) Which bird did the captive think of?

(4)

3. Answer any six of the following questions : $2 \times 6 = 12$

- (a) Why did Kondrashkin fear that Pyotr might be sent to Siberia?
- (b) Why did Kondrashkin call Pyotr dishonest?
- (c) What is G. B. Shaw's opinion on 'routine'?
- (d) Why is da Vinci's notebook considered 'funny'?
- (e) Describe the dress of a high-caste hill woman.
- (f) How do the inhabitants of Kumaon villages get news of the outside world?
- (g) What was ~~whirring~~ like a high wind?
- (h) What is the food offered to the captive in the headman's house?

4. Answer any four of the following questions : $3 \times 4 = 12$

- (a) Why did Dr. Fituyev refuse to give Pyotr the certificate he wanted?
- (b) Why does G. B. Shaw call himself 'an educated man'?
- (c) About what does Corbett caution his imagined readers?
- (d) Why did the narrator feel that he was 'like a man in a dream'?
- (e) What is bio-piracy? How does it affect a country?

(5)

5. Answer any two of the following questions : $5 \times 2 = 10$

- (a) Why did Pyotr decide to adopt 'Hamlet's device' and why did he fail in this venture?
- (b) How does G. B. Shaw argue that a routine, supposed to suit everybody, actually suits nobody?
- (c) Describe the two instances when the villagers display bravery and courage.
- (d) What prompts A. G. Gardiner to heap praises on the bus conductor?
- (e) Why was the narrator amazed ~~to~~ ^{it} to know the actual status of Stanley?
- (f) Write about the journey undertaken ^{new} by the captive and the young man.

GROUP---B

(Poetry)

6. Answer any eight of the following questions : $\frac{1}{2} \times 8 = 4$

- (a) A free bird _____. (Fill in the blank)
- (b) Where was Maya Angelou born?
- (c) Name the poetic autobiography written by Wordsworth.
- (d) Where was the speaker on that Spring day?

(e) What kind of sound did the speaker hear?

(f) What is the meaning of 'mercy'?

(g) Who wrote the poem, *The Divine Image*?

(h) Where Mercy, Love, and Pity _____. (Fill in the blank)

(i) Who is seen as God's child and care?

(j) What does 'oft' stand for?

(k) What does 'ere' stand for?

(l) To what does the poet compare his friends?

7. Answer any *seven* of the following questions : $1 \times 7 = 7$

(a) What is the meaning of 'downstream'?

(b) What is a trade wind?

(c) Where does the free bird dip its wings?

(d) Who is the writer of the poem, *Lines Written in Early Spring*?

(e) What is periwinkle?

(f) What kind of thoughts overpowered the sweet mood of the speaker?

(g) What kind of man prays to the human form 'divine'?

(h) Pick out one fond memory from the poem, *The Light of Other Days*.

(i) What does the poet remember before falling asleep?

(j) Whom does the poet see as leaves falling in 'wintry weather'?

8. Answer any *three* of the following questions : $2 \times 3 = 6$

(a) Why does the caged bird sing 'a fearful trill'?

(b) What does the phrase 'grave of dreams' mean?

(c) What is the significance of the primrose tufts and periwinkle in the poem, *Lines Written in Early Spring*?

(d) What did the budding twigs do?

(e) Name the different human forms represented by 'virtues of delight'.

(f) Why does the poet feel like 'one who treads alone'?

(g) What happens to the poet 'in the still night'?

9. Answer any *one* of the following questions :

3

- (a) Describe the helplessness of the caged bird.
- (b) What is Wordsworth's belief regarding Nature's holy plan?
- (c) What is the significance of the expression 'In Heathen, Turk, or Jew'?
- (d) Briefly describe the banquet hall.

10. Answer any *one* of the following questions :

5

- (a) Compare and contrast the conditions of the caged bird and the free bird.
- (b) What are the reasons behind Wordsworth's lamentations?
- (c) Bring out the central idea of the poem, *The Divine Image* by William Blake.
- (d) How does Thomas Moore portray the theme of friendship in *The Light of Other Days*?

GROUP—C

(Grammar and Composition)11. Make sentences with any *two* pairs of words to illustrate the difference in meanings between them : $2 \times 2 = 4$

fair-fare

cite-site

eminent-imminent

diary-dairy

petrol-patrol

carrier-career

12. Identify **five nouns** and **five adjectives** in the sentences given below : $\frac{1}{2} \times 10 = 5$

People of every country, whether of England, or France, or Germany, or Italy, or India think that their country is the best and the greatest. This is a wrong notion; because, like individuals, every country has some positive and some negative qualities. We must take the good from others. Our country is poor and its people are sad. By following the healthy practices of other countries, we can help the backward people and make our country happier and better.

13. Fill in the blanks of any *five* of the following (sentences with conditional clause) with correct tense forms : $1 \times 5 = 5$

- (a) She might catch the bus, if she _____ (run) fast.
- (b) If you _____ (inform) me, I would have reached the station.
- (c) Unless they _____ (request) me, I shall not go.
- (d) If I _____ (be) you, I would not seek his help.
- (e) In case you _____ (see) Sudha, give her this book.
- (f) Unless she _____ (mend) her ways, she will suffer.
- (g) If I _____ (be) a bird, I would fly there.
- (h) I wish I _____ (can) play football better.
- (i) Millions of people _____ (die), if they do not receive the aid now.

14. Write a précis of the following passage and add an appropriate title to it :

Village life has many charms. There is the peasant rising with the morning star glittering in the sky and turning his bullocks and buffaloes out to graze before sunrise. After sunrise they are taken to the fields to plough. Watch the peasant's wife milking her cows or grinding her corn! Hear the lambs bleating, and the birds chirping! How fine the fields look! While the peasant in his fields is working all day in sun or rain, as if he plays on the lap of Mother

6

Earth. Notice the housewives of the village with pots on their heads going to the village wells and thence bring water for their homes, all walking with slow, steady steps, in groups, talking to one another as they walk, while the pots stand piled overhead, firm like a column rooted in earth. Also see the group of villagers sitting in a temple or shop or village office in the evening and having their small talks about things in general. It is true that there is a great deal to be done for our villages by way of education, sanitation, and other modern methods of health and happiness.

GROUP—D

(Drama)

15. Answer any *three* of the following questions : $1 \times 3 = 3$

- (a) What is the name of the mother of Sheila Birling?
- (b) What is the name of the Inspector?
- (c) Where does the investigation take place?
- (d) Who is Edna?
- (e) Who had taken the name of Daisy Renton?
- (f) Who is the Chairperson of the Brumley Charity organization?

16. Answer any *one* of the following questions :

2

- (a) What is the initial reaction of Mr. Birling to the manner of the Inspector's questioning?
- (b) Why does the Inspector not show the photograph to all the people at the same time?
- (c) Can Eva Smith be seen as a victim of personal and professional exploitation?

17. Answer any *one* of the following questions :

5

- (a) Write about the nature of the relationship between Eva and Mrs. Birling.
- (b) How did Mr. Birling deal with the issue of pay hike demanded by his employees?
- (c) Write why Sheila feels that she has been let down by her family.
